

ภาคผนวก ค

เครื่องมือในการวิจัย

เชิงคุณภาพ

คะแนน IOC

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การศึกษาผลของรูปแบบการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน
ตามแนวทางของพระภิกษุญาณมุนีคุณ วิ. (สุรศักดิ์ เขมรสี)

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... ฉายา/นามสกุล.....
ตำแหน่งหน้าที่/การทำงานปัจจุบัน.....
สถานที่สัมภาษณ์.....
วัน เดือน ปี.....

ตอนที่ ๒ วิปัสสนากัมมัฏฐานที่มีผลต่อหลักจริยธรรมระดับต้น คือ ศีล ๕

๑. ท่านมองว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานทำให้คนเราเลิกการฆ่าสัตว์ เบียดเบียนกันได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....
.....
.....
.....
.....

๒. ท่านมองว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้คนเราเลิกเป็นโจรลักขโมย เลิกคอร์รัปชั่น เลิกทำทุกจริตได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....
.....
.....
.....
.....

๓. ท่านมองว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้คนเราเลิกประพฤติดีในคนรักคู่ครองคนอื่นได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

๔. ท่านมองว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้คนเราเปลี่ยนพฤติกรรมพูดโกหก ชอบหลอกลวง ปลิ้น ปล้อน คนอื่น มาเป็นคนพูดความจริงได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

๕. ท่านมองว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้คนเราเปลี่ยนจากคนเมาสุรา เมายาเสพติด มาเป็นคนดีของสังคมได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๓ วิปัสสนากัมมัฏฐานที่มีผลต่อหลักจริยธรรมระดับกลาง คือ กุศลกรรมบถ

๑. ท่านมองว่าการทำความดี ทางกาย เช่น การทำบุญให้ทาน การช่วยเหลือกัน เป็นต้น วิปัสสนากัมมัฏฐาน มีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

๒. ท่านมองว่าการทำความดี ทางวาจา เช่น การพูดปรองดองประสานผลประโยชน์ร่วมกัน วิปัสสนากัมมัฏฐาน มีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

๓. ท่านมองว่าการทำความดี ทางใจ เช่น จิตใจเกื้อกูลกันด้วยเมตตาธรรม วิปัสสนากัมมัฏฐาน มีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ วิปัสสนากัมมัฏฐานที่มีผลต่อหลักจริยธรรมระดับสูง คือ อริยสัจ ๔

๑. เมื่อท่านประสบปัญหาจากสภาพความเป็นไปของสังคมปัจจุบัน ท่านมองว่าวิปัสสนากัมมัฏฐานช่วยท่านให้เข้าใจปัญหาเหล่านั้นได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

๒. เมื่อท่านเข้าใจการปฏิบัติตนต่อปัญหาดีแล้ว ท่านสามารถใช้วิปัสสนากัมมัฏฐานแก้ปัญหาที่ต้นเหตุได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

๓. ท่านได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ? จนสามารถจัดปัญหาคือทุกข์ใจของท่านได้

.....

.....

.....

.....

๔. ท่านได้ใช้วิปัสสนากรรมฐานแก้ปัญหาจนสามารถเข้าใจและรู้เท่าทันอย่างถ่องแท้จริงหรือไม่? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๕ วิปัสสนากัมมัฏฐานที่มีผลต่อการปฏิบัติตนตามหลักมรรค ๘ ประการ

๑. ท่านมองว่า คนที่ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานเป็นคนมีความเห็นที่ถูกต้องจริงหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ท่านมองว่า ความคิดที่ดีนั้นให้ประโยชน์ได้จริงหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ท่านมองว่า การพูดในทางที่เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น จำเป็นต้องฝึกฝนหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ท่านมองว่า การทำงานที่สุจริต สะอาด หมดจด วิปัสสนากัมมัฏฐานมีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

.....

๕. ท่านมองว่า การแสวงหาทรัพย์สินเงินทอง ลาภ ยศ สรรเสริญ ในทางที่ถูกต้อ่นั้น จะต้องอาศัยวิปัสสนากัมมัฏฐานหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

๖. ท่านมองว่า ความพากเพียรนั้น คือ เพียรอย่างไร ? การทำงานทุกประเภท ความเพียรมีส่วนช่วยให้สำเร็จผลหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

๗. ท่านมองว่า การมีสติสัมปชัญญะระลึกรู้อยู่เสมอ ในการทำงาน ช่วยให้ท่านสามารถทำงานได้ดีกว่าเดิมหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

๘. ท่านมองว่า การปฏิบัติสมาธิทำให้ทำงานได้ผลดีในแต่ละวัน ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

.....

.....

.....

.....

นางศราพร หาญยุทธกร
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดกระบวนการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธี IOC : Item Objective Conguence Index

แบบสำรวจชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง “การศึกษาผลของรูปแบบการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานตามแนวทางของพระภาวนาชมคุณ วิ. (สุรศักดิ์ เขมรสี)” เพื่อค้นหา **สถิติความตรงเชิงเนื้อหา** โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนาตรวจสอบความสอดคล้องแล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่างคำถามกับตัวชี้วัด (IOC : Item Objective Conguence Index)

การหาค่าความสอดคล้องกับแบบ IOC การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อคำถาม ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาคือเรื่องการศึกษาผลของรูปแบบการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานตามแนวทางของพระภาวนาชมคุณ วิ. (สุรศักดิ์ เขมรสี) ด้วยวัดผลประโยชน์หรือด้านวิจัยและด้านภาษา เพื่อพิจารณาด้านภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม จำนวนผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย ๓ ท่าน โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน IOC ดังนี้

- (ก) ถ้าเห็นด้วย ให้ค่า = ๑
- (ข) ถ้าไม่เห็นด้วย ให้ค่า = - ๑
- (ค) ถ้าไม่แน่ใจ ให้ค่า = ๐

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตอบแบบสำรวจในครั้งนี้

ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ..... ฉายา.....

ตำแหน่ง..... สถานที่ทำงาน.....

.....

.....

คุณวุฒิ.....

.....

เนื้อหาตัวชี้วัด	คำถามในแบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
		เห็น ด้วยให้ ค่า = ๑	ไม่เห็น ด้วยให้ ค่า = -๑	ไม่ แน่ใจ ให้ค่า = 0	
(๑) วิปัสสนา กัมมัฏฐานที่มี ผลต่อหลัก จริยธรรมระดับ ต้น คือ ศีล ๕	ท่านคิดว่าการปฏิบัติ วิปัสสนากัมมัฏฐานทำให้ คนเราเลิกการฆ่าสัตว์ เบียดเบียนกันได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่าการปฏิบัติ วิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้ คนเราเลิกเป็นโจรลักขโมย เลิกคอร์รัปชั่น เลิกทำทุก จริตได้หรือไม่ ? เพราะ เหตุใด ?				
	ท่านคิดว่าการปฏิบัติ วิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้ คนเราเลิกประพฤติดื้อใน คนรักคู่ครองคนอื่นได้ หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่าการปฏิบัติ วิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้ คนเราเปลี่ยนพฤติกรรม พูดโกหก ชอบหลอกลวง ปลิ้น ปล้อน คนอื่น มา เป็นคนพูดความจริงได้ หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่าการปฏิบัติ วิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้ คนเราเปลี่ยนจากคนเมา สุรา เมายาเสพติด มาเป็น คนดีของสังคมได้ดั้งเดิม หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				

เนื้อหาตัวชี้วัด	คำถามในแบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
		เห็น ด้วยให้ ค่า = ๑	ไม่เห็น ด้วยให้ ค่า = -๑	ไม่แน่ใจ ให้ค่า = ๐	
(๒) วิปัสสนา กัมมัญฐานที่มี ผลต่อหลัก จริยธรรม ระดับกลาง คือ กุศลกรรมบถ	ท่านคิดว่าการทำความดี ทางกาย เช่น การทำบุญ ให้ทาน การช่วยเหลือกัน เป็นต้น วิปัสสนา กัมมัญฐาน มีส่วน เกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่าการทำความดี ทางวาจา เช่น การพูด ปรองดองประสาน ผลประโยชน์ร่วมกัน วิปัสสนากัมมัญฐาน มี ส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่าการทำความดี ทางใจ เช่น จิตใจเกื้อกูล กันด้วยเมตตาธรรม วิปัสสนากัมมัญฐาน มี ส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				

เนื้อหาตัวชี้วัด	คำถามในแบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
		เห็น ด้วยให้ ค่า = ๑	ไม่เห็น ด้วยให้ ค่า = -๑	ไม่แน่ใจ ให้ค่า = 0	
(๓) วิปัสสนา กัมมัญฐานที่มี ผลต่อหลัก จริยธรรม ระดับสูง คือ อริยสัจ ๔	เมื่อท่านประสบปัญหา จากสภาพความเป็นไป ของสังคมปัจจุบัน ท่าน คิดว่าวิปัสสนากัมมัญฐาน ช่วยท่านให้ขจัดปัญหา เหล่านั้นได้อย่างไร ? เพราะเหตุใด ?				
	เมื่อท่านเข้าใจการปฏิบัติ ตนต่อปัญหาดีแล้ว ท่าน สามารถใช้วิปัสสนา กัมมัญฐานแก้ปัญหานั้น ต้นเหตุได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านได้รับประโยชน์จาก การปฏิบัติวิปัสสนา กัมมัญฐานอย่างไร? จน สามารถขจัดปัญหาคือ ทุกข์ใจของท่านได้				

เนื้อหาตัวชี้วัด	คำถามในแบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
		เห็น ด้วยให้ ค่า = ๑	ไม่เห็น ด้วยให้ ค่า = -๑	ไม่แน่ใจ ให้ค่า = 0	
(๔) วิปัสสนา กัมมัฏฐานที่มี ผลต่อการ ปฏิบัติตนตาม หลักมรรค ๘ ประการ	ท่านคิดว่า คนที่ปฏิบัติ วิปัสสนากัมมัฏฐานเป็น คนมีสัมมาทิฐิ จริง หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่า ความคิดที่ดี นั้นให้ประโยชน์ได้จริง หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่า การพูดในทาง ที่เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น จำเป็นต้องฝึกฝนหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่า การทำงานที่ สุจริต สะอาด หมดจด วิปัสสนากัมมัฏฐานมี ส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่า การแสวงหา ทรัพย์สินเงินทอง ลาภ ยศ สรรเสริญ ในทางที่ ถูกต้องนั้น จะต้องอาศัย วิปัสสนากัมมัฏฐาน หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่า ความ พากเพียรนั้น คือ เพียร อย่างไร ? การทำงานทุก ประเภท ความเพียรมี ส่วนช่วยให้สำเร็จผล หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				

เนื้อหาตัวชี้วัด	คำถามในแบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
		เห็น ด้วยให้ ค่า = ๑	ไม่เห็น ด้วยให้ ค่า = -๑	ไม่แน่ใจ ให้ค่า = 0	
	ท่านคิดว่า การมี สติสัมปชัญญะระลึกลู่ เสมอ ในการทำงาน ช่วย ให้ท่านสามารถทำงานได้ ดีกว่าเดิมหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?				
	ท่านคิดว่า การปฏิบัติ สมาธิทำให้ทำงานได้ผลดี ในแต่ละวัน ท่านเห็น ด้วยหรือไม่ ? เพราะเหตุ ใด ?				

ค่าของคะแนน IOC

ตารางที่ ๑ ผลการประเมินความสอดคล้องกับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
โดยกำหนดคะแนน +๑ หรือ ๐ หรือ -๑

ข้อ	รายการ	สรุปและแปลผล				
		๑	๒	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑.	ท่านคิดว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้คนเราเลิกการฆ่าสัตว์ เบียดเบียนกัน ได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๒.	ท่านคิดว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้คนเราเลิกเป็นโจรลักขโมย เลิก คอร์รัปชั่น เลิกทำทุกจริตได้หรือไม่ ? เพราะ เหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๓.	ท่านคิดว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้คนเราเลิกประพฤติดูหมิ่นในคนรัก คู่ครองคนอื่นได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๔.	ท่านคิดว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้คนเราเปลี่ยนพฤติกรรมพูดโกหก ชอบหลอกลวง ปลิ้น ปล้อน คนอื่น มาเป็น คนพูดความจริงได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๕.	ท่านคิดว่าการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ทำให้คนเราเปลี่ยนจากคนเมาสุรา เมายา เสพติด มาเป็นคนดีของสังคมได้ดั้งเดิม หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๖.	ท่านคิดว่าการทำความดี ทางกาย เช่น การทำบุญให้ทาน การช่วยเหลือกัน เป็น ต้น วิปัสสนากัมมัฏฐาน มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๑	๒	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	ท่านคิดว่าการทำความดี ทางวาจา เช่น การพูดปรองดองประสานผลประโยชน์ ร่วมกันวิปัสสนากัมมัฏฐาน มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๘.	ท่านคิดว่าการทำความดี ทางใจ เช่น จิตใจ เกื้อกูลกันด้วยเมตตาธรรม วิปัสสนา กัมมัฏฐาน มีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะ เหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	สรุปและแปลผล				
		๑	๒	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๙.	เมื่อท่านประสบปัญหาจากสภาพความเป็นไปของสังคมปัจจุบัน ท่านคิดว่า วิปัสสนากัมมัฏฐานช่วยท่านให้ขจัดปัญหาเหล่านั้นได้อย่างไร ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๑๐.	เมื่อท่านเข้าใจการปฏิบัติตนต่อปัญหาดีแล้ว ท่านสามารถใช้วิปัสสนากัมมัฏฐานแก้ปัญหาที่ต้นเหตุได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๑	๒	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๑.	ท่านได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานอย่างไร? จนสามารถขจัดปัญหาคือทุกข์ใจของท่านได้	๑	๑	๒	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๒.	ท่านคิดว่า คนที่ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานเป็น คนมีสัมมาทิฐิ จริงหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๑๓.	ท่านคิดว่า ความคิดที่ดีนั้นให้ประโยชน์ได้จริงหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๑๔.	ท่านคิดว่า การพูดในทางที่เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น จำเป็นต้องฝึกฝนหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๑๕.	ท่านคิดว่า การทำงานที่สุจริต สะอาดหมดจด วิปัสสนากัมมัฏฐานมีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๑๖.	ท่านคิดว่า การแสวงหาทรัพย์สินเงินทอง ลาภ ยศ สรรเสริญ ในทางที่ถูกต้อ นั้นจะต้องอาศัยวิปัสสนากัมมัฏฐานหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๑	๒	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๗.	ท่านคิดว่า ความพากเพียรนั้น คือ เพียรอย่างไร ? การทำงานทุกประเภท ความเพียรมีส่วนช่วยให้สำเร็จผลหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๐	๑	๐.๘๐	ใช้ได้
๑๘.	ท่านคิดว่า การมีสติสัมปชัญญะระลึกอยู่เสมอ ในการทำงาน ช่วยให้คุณสามารถทำงานได้ดีกว่าเดิมหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?	๑	๑	๒	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	สรุปและแปลผล				
		๑	๒	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑๙.	ท่านคิดว่า การปฏิบัติสมาธิทำให้ทำงาน ได้ผลดีในแต่ละวัน ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?					
		๑	๑	๒	๑.๐๐	ใช้ได้
	ค่าเฉลี่ย				๐.๗๘	